

INFORMACJE BIURA MAŁOPOLSKIEJ IZBY ROLNICZEJ NA TEMAT FUNKCJONOWANIA PODSTAWOWYCH RYNKÓW ROLNYCH, PRAC ZARZĄDU I NOWYCH AKTÓW PRAWNYCH. DANE OPRACOWANO ZA MIESIĄC STYCZEŃ 2024r.

Rynek zbóż

Na krajowym rynku zbóż ceny na początku stycznia były stabilne ale niskie. Na pszenicę konsumpcyjną oferty skupujących mieściły się w widełkach 780–920 zł/t. Niemal wszystkie zboża nie zmieniły ceny minimalnej i maksymalnej płaconej przez rynek, a średnie, jeśli w ogóle drgnęły, to zaledwie o 2–3 zł/t. Pszenica paszowa była kupowana po 660–830 zł/t.

W trzecim tygodniu stycznia 2024 r. na rynku krajowym ceny zbóż uległy obniżeniu, z wyjątkiem jęczmienia paszowego, którego cena nieznacznie wzrosła. W dniach 15-21.01.2024 r. wg danych ZSRIR MRiRW za pszenicę konsumpcyjną płacono średnio 911 zł/t, o 2% mniej niż w poprzednim tygodniu i o 6 % mniej niż miesiąc wcześniej. Jednocześnie cena tego ziarna była o 33% niższa niż przed rokiem. Przeciętna cena żyta konsumpcyjnego w Polsce wyniosła 620 zł/t i była o 2 % niższa niż tydzień wcześniej. Zboże to było o 1 % tańsze niż przed miesiącem i o 43 % tańsze niż rok wcześniej. Średnia cena zakupu jęczmienia paszowego ukształtowała się na poziomie 751 zł/t, nieznacznie (o 0,4%) wyższym niż przed miesiącem. Cena ta była o 38% niższa niż w porównywalnym okresie roku 2022. Za pszenżyto przeciętnie płacono 737 zł/t, o 1% mniej niż przed tygodniem. Cena ta była o 8% niższa niż miesiąc wcześniej i o 39 % niższa niż przed rokiem. Za kukurydzę przeciętnie uzyskiwano 794 zł/t, o około 3 % mniej niż tydzień i miesiąc wcześniej. Ziarno to było o 38 % tańsze niż w porównywalnym okresie roku 2022.

Eksportowe ceny zbóż na rynkach zagranicznych (na bazie FOB)

Na monitorowanych rynkach zagranicznych w czwartym tygodniu stycznia 2024 r. przeważały wzrosty cen zbóż. W USA 24 stycznia 2024 r. średnia eksportowa cena pszenicy HRW (na bazie FOB) wyniosła 265 EUR/t, a pszenicy SRW – 239 EUR/t. Ceny tych zbóż były wyższe niż przed tygodniem o około 5%. We Francji cena pszenicy konsumpcyjnej ukształtowała się na poziomie 221 EUR/ t, o 1 % wyższym niż tydzień wcześniej. W portach Morza Czarnego cena tego zboża uległa niewielkiemu (o 0,3%) obniżeniu, do 176 EUR/t. Za jęczmień paszowy we Francji przeciętnie uzyskiwano 198 EUR/t, o ponad 1% więcej niż przed tygodniem. W tym czasie w portach Morza Czarnego cena tego zboża obniżyła się o 0,3% do 179 EUR/t. Przeciętna cena kukurydzy w USA ukształtowała się na poziomie 189 EUR/t , o 2% wyższym niż przed tygodniem. W portach Morza Czarnego cena tego zboża obniżyła się o 3%, do 160 EUR/t.

Cena pszenicy konsumpcyjnej na giełdzie Matif w notowaniu z 29.01.2024 r. w kontrakcie na marzec 2024 r. ukształtowała się na poziomie 213,75 EUR/t wobec 214,75 EUR/t w notowaniu z 26.01.2024 r. (spadek o 0,5%). Cena pszenicy była o 1,4% niższa w porównaniu z ceną notowaną przed tygodniem, tj. 22.01.2024 r. (216,75 EUR/t). Na giełdzie Matif w notowaniu z 29.01.2024 r. cena kukurydzy w najbliższym kontrakcie terminowym wyniosła 185,75 EUR/t i była o 0,5% niższa niż w notowaniu z 26.01.2024 r.

(186,75 EUR/t). Jednocześnie cena kukurydzy na giełdzie Matif była o 0,1 % niższa od ceny uzyskanej przed tygodniem, tj. 22.01.2024 r.(186,00 EUR/t).

Obecny sezon jest pierwszym od niepamiętnych czasów, gdy pszenica paszowa jest aż tak mocno tańsza od konsumpcyjnej. Ta różnica wywiera silny wpływ na ceny pozostałych zbóż paszowych.

Ponad 100 zł różnicy pomiędzy pszenicą konsumpcyjną i paszową nie można przypisać jedynie rosnącym premiom za podwyższoną jakość, proponowanym dla zbóż chlebowych, a raczej rosnącej konkurencji wśród samych zbóż wykorzystywanych na paszę. Rozwarstwienie rynku jest spowodowane wyższą produkcją zbóż, zdecydowanie słabszą jakością zebranej w 2023 r. pszenicy i kurczącą się produkcją zwierzęcą.

Makroregion południowy					
towar	Rodzaj ziarna	Cena zł/t}			
		28.01.2024	21.01.2024 r.	14.01.2024 r	7.01.2024 r.
pszenica	konsumpcyjna	916	931	940	921
	paszowa	841	850	869	923
żyto	konsumpcyjne	663	nld	663	701
	paszowe	nld	615	nld	626
jęczmień	paszowy	726	720	715	714
Kukurydza	paszowa	nld	nld	816	815
pszenżyto	paszowe	723	730	726	725

Tabela: ceny zakupu ziarna w przedsiębiorstwach dokonujących zakupu zbóż (wg ZSRIR MRiRW)

Cena min-max zbóż na targowiskach w Małopolsce w miesiącu styczniu 2024.

Miejscowość	Jęczmień	Kukurydza	Owies	Pszenica
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt
Proszowice	65,00-70,00	-	-	75,00-80,00
Wolbrom	95,00	110,00	95,00	100,00
Nowy Targ	120,00-130,00	130,00	100,00	110,00-120
Nowy Sącz	120,00-130,00	130,00	100,00-110,00	100,00-120
Wadowice	90,00-100,00	120,00-140,00	90,00-120,00	120,00
Gorlice	110,00-200,00	120,00-140,00	110,00-200,00	120,00 -200
Limanowa	110,00	110,00	120,00-125,00	110,00

Źródło: Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Rynek trzody chlewnej

Na początku stycznia br. część zakładów obniżyła stawki - nawet o 40 gr. Krajowy Związek Pracodawców Producentów Trzody Chlewnej Polpig ocenił, że obecnie ilość świń oferowanych do uboju była dostosowana do zapotrzebowania ubojni.

W połowie stycznia ceny skupu tuczników wahały się w granicach: od 6,25 zł/kg do 7,20 zł/kg w wadze żywej. Z kolei w klasie E stawki wynosiły ok. 8,80 zł/kg.

Natomiast z danych MRiRW wynika, że w pierwszym tygodniu 2024 r. w krajowym skupie kontynuowany był spadek cen żywca wieprzowego. W dniach 1–7.01.2024 r. zakłady monitorowane w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW kupowały świnię rzeźną przeciętnie po 7,06 zł/kg, o 3 gr/kg taniej niż tydzień wcześniej. Żywiec wieprzowy był o około 6 proc. tańszy niż przed miesiącem i rokiem.

Także w Niemczech notowania tuczników na dużej giełdzie VEZG spadły, po raz pierwszy od kilku miesięcy. Stawka za tuczniaki ustalona 17 stycznia była niższa o 10 centów i

wynosiła 2,00 euro/kg. Przeliczając na złotówki, niemieckie tuczniki wyceniane były na 8,80 zł/kg.

Stowarzyszenie VEZG uważa, że podaż tuczników wzrasta i przekracza umiarkowane zapotrzebowanie ze strony rzeźni. Efektem są znacznie niższe ceny.

*Z kolei analitycy Pekao SA, uważają że unijny rynek pozostaje pod wpływem spadku produkcji mięsa. Widać jednak pewne oznaki wyhamowania redukcji potencjału produkcyjnego w UE. Wskazuje na to słabnąca dynamika spadku pogłowia loch. We wrześniu ceny mięsa z UE pozostawały wyższe r/r (+12 proc.), co negatywnie wyróżniało je na tle głównych globalnych eksporterów. Wysokie ceny obniżają konkurencyjność europejskiej wieprzowiny na świecie. Słabszy popyt oraz czynniki sezonowe będą **wywierały** presję na osłabienie cen w pierwszej połowie 2024. Ewentualne odbicie w unijnej produkcji żywca pogłębi te spadki - oceniają bankowi eksperci.*

Także zdaniem analityków ING, trzeba się przygotować na spadek cen skupu świń. Perspektywy na 2024 r. wiążą się z potencjalnymi obniżkami cen z uwagi na ograniczenie spadków produkcji wieprzowiny w Europie, z którymi mieliśmy do czynienia w ostatnich miesiącach - czytamy w najnowszym raporcie rynkowym.

Ceny skupu świń w poszczególnych skupach w Polsce:

Ceny skupu tuczniaka (netto) uzyskane. 08.01.2024 r. z ubojni, zakładów mięsnych oraz innych źródeł krajowych wahały się w granicach: od 6,20 do maksymalnie 8,20 zł/kg w wadze żywej, a na wbc w klasie E: 8,00- 9,30 zł/kg. Średnia cena w wadze żywej wynosiła 6,78 zł/kg (na podstawie 44 cenników firmowych), co oznacza, że w odstępie tygodnia średnia cena spadła o 0,02 zł/kg. W analogicznym okresie ubiegłego roku (09.01.2023) za żywca wieprzowego w skupach płacono przeciętnie 7,25 zł/kg. Przed miesiącem (11.12.2023) tuczniki w wadze żywej były wyceniane średnio na 7,06 zł/kg.

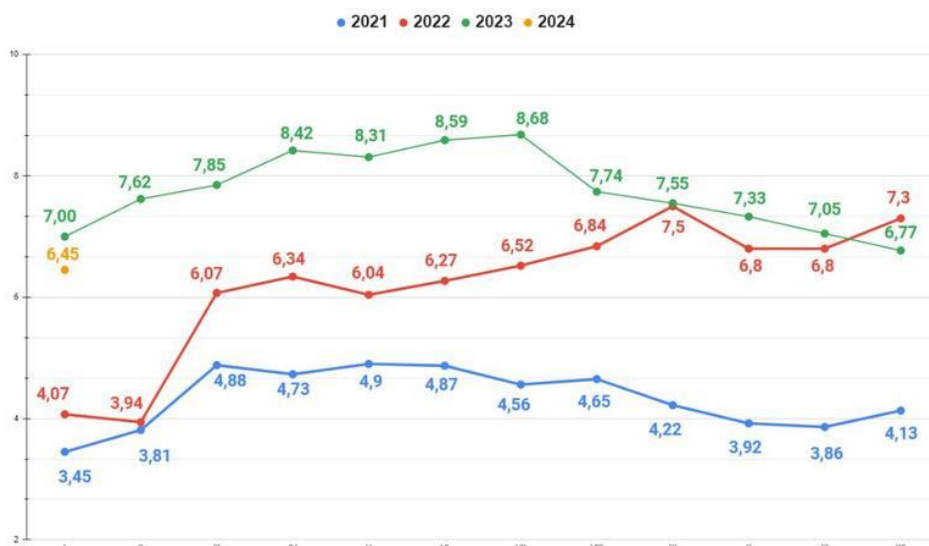
Średnia cena wystawiana za E klasę (na bazie 24 cenników firmowych) wyniosła 8,81 zł/kg, co w stosunku do notowania z 1 stycznia oznacza obniżkę o 0,01 zł/kg. W porównaniu do ostatniego zestawienia, stawka minimalna została utrzymana, a cena maksymalna wzrosła o 0,10 zł/kg. Przed rokiem (09.01.2023) obowiązywała przeciętna stawka 9,45 zł/kg. Przed miesiącem (11.12.2023 r.) świnię rzeźną w klasie E wbc wyceniano na 9,13 zł/kg.

W ostatnich dniach miesiąca stycznia zanotowano kolejne spadki cen trzody chlewnej.

Na poniższym wykresie, przedstawiającym średnie ceny tuczników w skupach na przestrzeni lat 2021-2024, widać wręcz dramatyczną sytuację. Długo utrzymująca się tendencja spadkowa przyczyniła się do tego, że ceny takie, jak obecne, ostatni raz notowana niespełna dwa lata temu. Nie sprzyja to głównie mniejszym hodowcom i nie zachęca z pewnością do zwiększenia pogłowia. W styczniu powołano Krajową Radę Wieprzowiny, której nadrzędnym celem ma być przygotowanie strategii rozwoju branży trzody chlewnej, a w szczególności odbudowy pogłowia loch i krajowej produkcji prosiąt co być może przyczyni się do polepszenia sytuacji w sektorze wieprzowiny.

22 stycznia br. ceny tuczników w skupach wahały się od 5,60 do 6,90 zł/kg, przy średniej 6,16 zł/kg. W poubojowej klasie E natomiast stawki wynosiły 7,80 - 8,70 zł/kg, średnia to 8,23 zł/kg.

Średnie ceny tuczników w skupach

Ceny macior w skupach w styczniu 2024 oscylowały w przedziale 4,00-5,80 zł/kg (średnia 4,96 zł/kg na podstawie informacji z 26 firm).

1. Średnie ceny netto zakupu tuczników wg EUROP w regionie południowo-wschodnim

Klasa półtuszy wieprzowych wg EUROP	Cena (zł/t)							
	[MPS]				[MPC]			
	07.01.2024	14.01.2024	21.01.2024	28.01.2024	07.01.2024	14.01.2024	21.01.2024	28.01.2024
klasa S	9315	9257	9050	8739	9133	9076	8873	8568
klasa E	9249	9221	9018	8704	9067	9041	8842	8533
klasa U	8928	8930	8708	8396	8753	8755	8537	8231
klasa R	8548	8555	8322	7995	8381	8387	8159	7838
klasa O	7950	7967	7834	7545	7794	7811	7681	7397
klasa P	*	*	*	*				*
S-P Razem	9233	9195	8982	8674	9052	9015	8806	8504

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

- Masa schłodzona [MPS]; masa poubojowa ciepła [MPC]

2 Średnie ceny netto zakupu świń rzeźnych wg wagi żywej

Makroregion	Cena zł/kg			
	07.01.2024	14.01.2024	21.01.2024	28.01.2024
Polska	7,06	7,02	6,89	6,67
Region południowo-wschodni	7,06	7,03	6,87	6,63

Obliczane na podstawie cen za świnię wg masy poubojowej ciepłej (MPC) przy użyciu współczynnika wydajności rzeźnej podawanego przez GUS (0,78)

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

Ceny prosiąt

W połowie miesiąca (15.01.2024) ceny warchlaków z Danii w wadze 30 kg wahały się w granicach od 374,00 zł/szt. za kastrata do 485,00 zł/szt. Średnia wystawiana cena za "duńczyka" na portalu CenyRolnicze.pl w przedziale wagowym 25-30 kg wynosiła 443,53 zł/szt. W

analogicznym okresie ubiegłego roku (16.01.2023 roku) średnia cena duńskiego warchlaka wynosiła 421,99 zł/szt. Przed miesiącem (18.12.2023) duńskie warchlaki wyceniano średnio na 442,44 zł/szt.

Polskie fermy oferowały w połowie stycznia warchlaki w wadze 20 kg w granicach od 340,00 do 400,00 zł/szt. Średnia cena: 368,50 zł/szt. Prosiaki fermowe w wadze 30 kg oscylowały cenowo w granicach: 380,00 - 520,00 zł/szt. Cena średnia: 442,29 zł/szt (tydzień wcześniej 445,23 zł/szt).

W analogicznym okresie ubiegłego roku (16 stycznia) średnia cena polskiego warchlaka (20 kg) wynosiła 340,92 zł/szt, a prosiaka w wadze 30 kg - 408,36 zł/szt. Przed miesiącem (18.12.2023) było to odpowiednio 367,50 zł/szt i 446,67 zł/szt.

Importerzy w dniu 15.01 br. wystawili holenderskie warchlaki w wadze 25 kg w przedziale cenowym 400,00 - 440,00 zł/szt., przy średniej stawce 420 zł/szt. podobnie jak tydzień wcześniej

Ceny macior w skupach oscylowały w przedziale 4,00-7,00 zł/kg.

Rynek wołowiny

W połowie stycznia 2024 r. ceny wołowiny w Unii Europejskiej spadły średnio o 0,18% we wszystkich kategoriach poubojowych u byków (U, R, O). Według Meat Market Observatory Komisji Europejskiej najwięcej za młode byki rzeźne (od 12-24 miesięcy) płać w Szwecji, 5,38 euro/kg i Bułgarii, 5,33 euro/kg. Najniższe ceny bydła odnotowano na Węgrzech, 2,21 euro/kg oraz Łotwie, 3,62 euro/kg.

Szacunki KE wskazują, że w Polsce ceny młodego bydła wyniosły 4,85 euro/kg w klasie R, 4,84 euro/kg w klasie O, co daje średni wzrost stawek za wołowinę o 1,2% od poprzedniego tygodnia.

Monitoring w ramach ZSRIR Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wskazuje, że średnia stawka zakupu byków poniżej 24 m-cy wyniosła 20,15 zł/kg mpc, jałówek powyżej 12 m-cy 20,44 zł/kg mpc i krów 15,60 zł/kg mpc. To oznacza wzrosty miesiąc do miesiąca na poziomie średnio 0,4%, ale rok do roku ceny spadły aż o ponad 10,5%.

Według danych resortu rolnictwa liczba sztuk bydła rzeźnego w ubojniach spadła o niemal połowę (46%) w stosunku do pierwszego tygodnia stycznia 2024 r.

Zbiorcze zestawienie danych dotyczących zakupu bydła rzeźnego w makroregionie południowym

Kategoria	Cena zakupu bydła rzeźnego					
	wg. w. ż (zł/kg)	dla mpc (zł/t)	dla mps (zł/t)	wg. w. ż (zł/kg)	dla mpc (zł/t)	dla mps (zł/t)
	28.01.2024	28.01.2024	28.01.2024	14.01.2024	14.01.2024	14.01.2024
bydło ogółem	9,83	18972	19351	9,61	18551	18794
bydło 8-12 m-cy (Z)	9,78	18151	18514	9,93	18426	20628
bydło 12-24 m-ce (A)	10,95	20542	20952	10,78	20224	20601
byki > 24 m-cy (B)	10,91	20472	20882	10,76	20197	*
Wolce > 12 m-cy ©	--	20492	20902	---	*	15675
krowy (D)	7,71	15835	16151	7,48	15368	20930
jałowki >12 m-cy (E)	10,72	20696	21110	10,63	20519	

Źródło: Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rolniczej (ZSRIR – MRiRW)

- jest to cena netto (bez VAT) zapłacona dostawcom bydła za dostarczony do rzeźni pełnowartościowy żywiec wołowy na bazie franco zakład. Cena ta zawiera również wszelkie dodatkowe płatności (premie, nagrody itp.) niezależnie od okresu w jakim zostały wypłacone.
* w.ż. - waga żywa (cenę za wagę żywą wyliczono stosując średnie wskaźniki wydajności rzeźnej uzyskane w Polsce (średnia ważona) w latach 2011-2015:
bydło ogółem - 0,518 (było 0,507); byki do 2 lat - 0,533 (było 0,539); byki > 2 lat - 0,533 (było 0,535); wolce - 0,521 (było 0,540); krowy - 0,487 (było 0,465) i
jałówki – 0,518 (było 0,516),
mpc - masa poubojowa ciepła, mps - masa poubojowa schłodzona,
nld z uwagi na ustawowy obowiązek nieidentyfikowalności danych, ceny nie podano

Rynek drobiu

W ostatnim dniu stycznia w cennikach skupu kurczaka odnotowano kolejne podwyżki. Proponowane przez ubojnie stawki za brojlery wahały się w granicach 4,50-5,00 zł/kg. Spadła za to średnia cena sprzedaży tuszki.

Aktualne ceny drobiu zebrane w dniu 31.01.2024 r. przez portal CenyRolnicze.pl z firm zlokalizowanych w całej Polsce przedstawiały się następująco:

Skup kurczak brojler: wolny rynek: 4,50 - 5,00 zł/kg (średnia: 4,70 zł/kg na podstawie informacji z 12 ubojni na terenie całego kraju). Od ostatnich notowań (z 29.01.2024) średnia cena wzrosła o 0,04 zł/kg.

kontraktacja: 4,58 - 4,80 zł/kg (średnia: 4,66 zł/kg na podstawie informacji z 8 ubojni).

Sprzedaż kurczak tuszka

hurt: 6,50- 7,90 zł/kg (średnia 7,06 zł/kg, na podstawie informacji z 9 ubojni na terenie całego kraju). W porównaniu do ostatniego notowania, średnia cena spadła o 0,20 zł/kg.

Rynek owoców i warzyw

Na rynku buraków ćwikłowych od wielu tygodni nie było większych zmian. Za buraki ćwikłowe na rynek warzyw świeżych w zależności od regionu i odbiorcy w styczniu trzeba było zapłacić od 0,80 do 1,20 zł/kg. Niewiele wyższe stawki (do 1,40 zł/kg) obowiązują na rynkach hurtowych. Zdaniem handlowców obecnie nie widać perspektyw na wzrosty cen skupu.

Za marchew przeznaczoną na rynek rolnicy mogli otrzymać stawki 1,80–2,30 zł/kg, w zależności od regionu kraju i odbiorcy. Na rynkach hurtowych obowiązywały nieco wyższe stawki: od 2,00 do 2,50 zł/kg. Cena marchwi brudnej wysokiej jakości wynosiła 1,50 zł/kg oraz 1,00 zł/kg w przypadku niższej, którą jednak można przeznaczyć do mycia.

Ceny pietruszki były zróżnicowane. Za korzenie przeznaczone i przygotowane na rynek rolnicy otrzymywali od 4,00 zł/kg do 7,00 zł/kg w punktach skupu, w zależności od miejsca sprzedaży i wymagań. Na rynkach hurtowych obowiązywały stawki z przedziału 6,00–8,00 zł/kg. Korzenie niemyte oferowano od 3,00 zł/kg w przypadku niższej jakości do 5,00 zł/kg za warzywa z chłodni. Warzywa w większym kalibrze oferowano najczęściej za 2,00–2,50 zł/kg.

Selera korzeniowego było więcej na rynku i w przechowalniach rolników, a więc ceny były bardziej odporne na wzrosty. W ostatnich tygodniach stawki oferowane rolnikom za selery nie uległy większej zmianie. Ceny skupu selera mytego najwyższej jakości z przeznaczeniem na rynek wynosiły w drugiej dekadzie stycznia najczęściej 2,00–2,40 zł/kg. Na rynkach hurtowych maksymalne ceny wywoławcze sięgały 2,80 zł/kg. W ofertach sprzedaży bezpośrednio u rolnika seler niemyty, nadający się do sprzedaży na rynku świeżym warzyw

wyceniany był najczęściej od 1,00 do 1,50 zł/kg. W stawkach oscylujących około 1,50 zł/kg można też było kupić selery myte niższej jakości.

Na rynku warzyw cebulowych nadal było stabilnie. Średnie ceny skupu cebuli z przeznaczeniem na rynek w kalibrze 40–80 mm wynoszą od 1,20 do 1,50 zł/kg. Cebula przygotowana na sklepowe półki, tj. obcięta, skalibrowana i spakowana zgodnie z wymaganiami odbiorcy, wyceniana jest średnio na 2,00 zł/kg. Na rynkach hurtowych najczęstsze ceny sprzedaży cebuli mieszczą się w przedziale 2,00–2,50 zł/kg.

Pory w styczniu 2024 r. były warzywem wysoko cenionym. Pory w części zostały na polach niezebrane, z powodu wcześniejszego niż zazwyczaj nadejścia zimy. Mniejszą podaż warzyw, przyczyniła się wyższych cen. Wielu handlowców nie było w stanie kupić krajowego pora, dlatego by realizować dostawy do kontrahentów posilkowano się warzywami importowanymi. Ceny skupu wynosiły w styczniu br. od 6,00 do 8,00 zł/kg, z tendencją wzrostową. W drugiej dekadzie stycznia stawki nadal rosły. Na rynkach hurtowych pod koniec 2. tygodnia stycznia obowiązywały ceny wywoławcze w granicach 7,50–9,00 zł/kg za krajowe warzywa oraz 9,00–11,00 zł/kg, w przypadku importowanych. Pory o niższej jakości spowodowanej mrozem czy śladami wciornastków wyceniano od 3,50 do 5,50 zł/kg.

Ubiegłoroczne zbiory ziemniaków w Polsce były najniższe w ostatnim dziesięcioleciu. GUS oszacował je na około 5,6 mln ton. To o 7% mniej niż w poprzednim roku. W styczniu 2024 r. średnia cena ziemniaków workowanych, kalibrowanych odmian żółtych i czerwonych wynosiła 1,00–1,33 zł/kg. Z kolei za odmiany o białym miąższu trzeba było zapłacić więcej, mianowicie 1,44–2,00 zł/kg. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku były to ceny wyższe, o 12,5% dla odmian żółtych i o 50% dla ziemniaków białych.

W styczniu na rynku można było nabyć młode ziemniaki, które importowane są z trzech kierunków: najbardziej znaczący pozostaje towar z Cypru. Na samym początku cena oscylowała na poziomie dochodzącym nawet do 4,50 zł za kilogram. W ostatnich dniach stycznia stawki w hurcie kierowały się w dół i wynosiły około 72,00 zł za 20 kilogramowy worek, co w przeliczeniu na kilogram daje 3,60 zł. Tyczy się to sprzedaży hurtowej. Ziemniaki sprowadzane z Egiptu sprzedawane były po 3,00 zł za kilogram. Greckie młode ziemniaki, były po około 2,50 zł za kilogram.

Nie brakuje ziemniaków sprowadzanych z Belgii i Holandii.

W przypadku ziemniaków z Holandii cena oscylowała na poziomie 30,00–32,00 zł za 15 kilogramowy worek, czyli 2,00–2,13 zł za kilogram. Produkt z Belgii był nieco tańszy.

Ceny warzyw szklarniowych produkowanych w Polsce pod koniec stycznia 2024 r. były relatywnie wysokie. Jednak produktów tych było na rynku niewiele, a w handlu dominowały warzywa z importu.

Za ogórki z polskiej produkcji na rynkach hurtowych producenci otrzymują najczęściej stawki z przedziału 12,00–14,00 zł/kg. Ceny hurtowe importowanych ogórków wahały się, w zależności od kraju pochodzenia i jakości, od 5,00 do 12,00 zł/kg.

Na rynku pomidorów również dominowały warzywa importowane. Jedynie część zapotrzebowania na pomidory malinowe zaspokajana była krajową produkcją. Ceny za polskie pomidory malinowe dobrej jakości wynosiły na rynkach hurtowych od 18,00 do 23,00 zł/kg. Sprzedaż pomidorów malinowych nie była duża, gdyż ceny detaliczne w punktach sprzedaży przekraczają niejednokrotnie 25,00 zł/kg. Dlatego konsumenci decydują się w większości na importowany asortyment.

Na giełdach owocowo-warzywnych dostępny był szeroki wybór owoców, jednak spośród krajowych prym wiodły jabłka i gruszki. Ceny jabłek na początku roku 2024 są wyższe niż przed rokiem, a to wszystko za sprawą niższych zbiorów. Giełdy oferują nawet kilkanaście różnych odmian, gatunków gruszek z kolei jest mniej. Tendencje cen jabłek kształtowały się bardzo różnie - w zależności od odmiany.

Na warszawskiej giełdzie Bronisze w połowie stycznia 2024 było dostępnych 11 odmian jabłek, których ceny wahały się od 1,86 do 4,00 zł/kg. Najmniej konsumenci zapłacą za odmiany alwa, jonagored, rubinstar šampion, ponieważ ich ceny zaczynają się już od 1,86 za kilogram. Zdecydowanie najdrożej wypadają przy nich odmiany cortland, gala, golden delicious i lobo, które kosztują nawet 4,00 zł/kg.

Ceny poszczególnych odmian jabłek krajowych są następujące:
jabłka ligol: 2,33 – 3,33 zł/kg,

- jabłka alwa: 1,86 – 3,00 zł/kg,
- jabłka cortland: 2,66 – 4,00 zł/kg,
- jabłka empire: 2,50 – 3,00 zł/kg,
- jabłka gala: 2,66 – 4,00 zł/kg,
- jabłka golden delicious: 2,33 – 4,00 zł/kg,
- jabłka jonagored: 1,86 – 2,33 zł/kg,
- jabłka lobo: 2,66 – 4,00 zł/kg,
- jabłka rubinstar: 1,86 – 3,00 zł/kg,
- jabłka šampion: 1,86 – 3,00 zł/kg,
- jabłka szara reneta: 2,66 – 3,66 zł/kg.

Ceny wybranych owoców i warzyw na targowiskach w Małopolsce – styczeń 2024 r.

Towar	Jm	Targowisko Rybitwy	Oświęcim	Stary Kleparz	Wadowice	Gorlice	Limanowa	Nowy Sącz
Jabłka	zł/kg	2,40-2,26	3,00-4,00	5,00-6,00	3,00-3,50	3,00-3,50	3,00-3,50	3,00
Gruszki	zł/kg	3,50-5,00		8,00-12,00	4,00-6,00	6,00-7,50	7,00-7,50	5,00-7,00
Cebula	zł/kg	2,00-2,40	4,00	5,00-6,00-	2,50-3,00	3,50-4,00	2,90 3,60	3,00-3,50
Czosnek	zł/szt.	1,20-2,00	2,50	2,50	1,50-2,00	2,50	2,50	1,20-1,50
Buraki ćwikłowe	zł/kg	1,00	3,50-4,00	4,00-5,00	2,00-2,50	2,00-2,50	2,30	2,00-2,50
Papryka czerwona	zł/kg		-	8,00-18,00		15,00	12,90-13,50	
Pieczarki	zł/kg	10,00-11,00	-	16,00			12,90	13,00
Pietruszka	zł/kg	5,00-5,50	8,00	8,00-14,00	5,00	8,00-10,00	7,90	5,00 -7,00
Pomidory	zł/kg	8,00	-	8,00-18,00	14,00	16,00-18,00-	20,00	14,00-16,00
Marchew	zł/kg	1,80-2,50	4,00	4,00-6,00	2,00-2,50	2,50-3,00	2,90-3,40	2,50
Kapusta biała	zł/kg	1,12-1,20	7,00- sztuka	3,00-4,50		1,80-2,00	1,60-1,80	
Kapusta czerwona	zł/kg	1,60-1,80	7,00- sztuka	4,50	5,00			
seler		2,00-2,20-	7,00	8,00-9,00	5,00-80,00	8,00	4,50-4,70	5,00
Ziemniak jadalny	zł/dt	130,00-133,00	300,00-350,00	250,00-350,00	150,00-160,00	230,00--250,00	170,00-180,00	170,00-230,00

Źródło: notowania MODR.

Aktualności:

MRiRW

- **Szkody powstałe w wyniku suszy – pomoc dla producentów rolnych**

Dla producentów rolnych poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, które wystąpiły w 2023 r., przewidziane zostało udzielenie pomocy, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

O pomoc będą mogli ubiegać się producenci rolni, w których gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2023 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, wynoszące powyżej 30 proc. średniej rocznej produkcji roślinnej.

Termin składania wniosków o pomoc oraz wysokość stawki pomocy minister właściwy do spraw rolnictwa ogłosi w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu z tym, że wysokość tej stawki ogłosi najpóźniej 7 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

Jednocześnie przypominamy, że każdy protokół i kalkulacja oszacowania szkód powstałych w wyniku suszy sporządzone za pośrednictwem aplikacji Zgłoś szkodę rolniczą, w części Wysokość oszacowanych szkód zawierają m.in. informacje dotyczące:

- szkody w produkcji roślinnej,
- szkody w produkcji zwierzęcej (bez produkcji ryb),
- wysokość oszacowanych szkód (łącznie z produkcją roślinną i zwierzęcą).

A zatem, zarówno protokół jak i kalkulacja oszacowania szkód zawierają oddzielne dane dotyczące wysokości szkód w produkcji roślinnej, które mogą być niezbędne do ubiegania się o pomoc.

ARiMR

- **Do 18 marca 2024 r. trwa nabór wniosków o dofinansowanie działań promocyjno-informacyjno-marketingowych dotyczących żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości. Środki na ten cel pochodzą z budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.**

Pomoc finansowa skierowana jest do grup producentów prowadzących produkcję żywności w ramach systemów jakości. Grupy te mogą działać np. w formie spółdzielni, kółka rolniczego, organizacji producentów, konsorcjum czy spółki cywilnej.

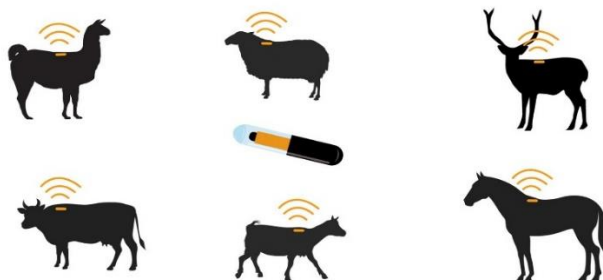
Wsparcie ma na celu zwiększenie rozpoznawalności, a także wskazanie konsumentom zalet produktów wytwarzanych w ramach systemów jakości, np. Chroniona Nazwa Pochodzenia, rolnictwo ekologiczne, „Jakość Tradycja” czy „Quality Meat Program”.

Dofinansowanie ma formę refundacji do 70 proc. kosztów kwalifikowanych. Maksymalna kwota wsparcia na jedną operację wynosi nie więcej niż 1,75 mln zł.

Dofinansowanie przysługuje m.in. na: reklamę w internecie, telewizji, radiu lub prasie. Można się też ubiegać o zwrot części kosztów promocji w punktach sprzedaży, przygotowania stoisk i materiałów reklamowych czy udziału w pokazach, wystawach lub targach. Wsparcie można wykorzystać także na założenie strony internetowej służącej promocji produktu czy administrowanie nią.

Wnioski były przyjmowane od 19 stycznia do 18 marca 2024 r. wyłącznie za pośrednictwem [Platformy Usług Elektronicznych ARiMR](#).

- **Wszczepiane transpondery dla zwierząt dostępne od lutego**

W związku z podpisaniem umowy na dostarczanie wszczepianych transponderów z dostawcą Farm Innovations S.A., który zostanie wpisany na Listę dostawców prowadzoną przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pod pozycją nr 17, hodowcy bydła, owiec, kóz, jeleniowatych i wielbłądowatych oraz związki hodowców koniowatych mogą zamawiać ten rodzaj środka identyfikacji od 1 lutego 2024 r.

Zgodnie z ustawą o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt za zatwierdzone uznaje się jedynie te środki identyfikacji, które są dostarczane przez dostawcę wpisanego na Listę dostawców prowadzoną przez ARiMR i bezpośrednio od niego nabywane.

- **Inwestycje w OZE i poprawę efektywności energetycznej gospodarstw – od 25 stycznia można składać wnioski**

Zainteresowani inwestowaniem w biogazownie rolnicze, mikroinstalacje produkujące energię z promieniowania słonecznego czy rozwiązania poprawiające efektywność energetyczną gospodarstw mogą się starać o przyznanie wsparcia od 25 stycznia 2024 r. Pomoc pochodzi z budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

- **Do 5 lutego 2024 r. można było się ubiegać się o wsparcie na inwestycje związane z prowadzeniem działalności przetwórczej i handlowej. Dotychczas złożono 860 wniosków o pomoc w wysokości blisko 320 mln zł. Dofinansowanie pochodzi z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.**

Nabór z KPOiZO w ramach działania A1.4.1. „Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu” prowadzony jest wyłącznie za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR. Rozpoczął się 3 stycznia i ma się zakończyć 5 lutego 2024 r. Do tej pory zarejestrowano 860 wniosków o wsparcie na kwotę blisko 320 mln zł.

Pomoc ta skierowana jest do rolników, ich małżonków i rybaków, którzy: prowadzą lub rozpoczynają działalność, podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników lub otrzymują płatności bezpośrednio, a także mają nadany numer identyfikacyjny w ewidencji producentów.

Wsparcie będzie realizowane w formie refundacji części kosztów kwalifikowanych. Standardowo zwrot wynosi 60 proc., w przypadku beneficjentów z sektora rybackiego – 50 proc., a dla młodych rolników – 70 proc. Minimalna wielkość dofinansowania jednego przedsięwzięcia to 20 tys. zł, a pomoc nie może przekroczyć limitu 500 tys. zł.

Otrzymane środki mogą zostać przeznaczone m.in. na budowę czy remont infrastruktury i urządzeń służących przetwarzaniu produktów, ich przechowywaniu, przygotowywaniu do sprzedaży i wprowadzaniu do obrotu. W katalogu podlegających zwrotowi wydatków wymienione zostały także koszty zakupu nowych maszyn, terminali płatniczych, domen internetowych czy środków transportu służących do wykonywania działalności.

- **Dobrostan zwierząt: Wydłużenie terminu na określenie przeznaczenia bydła do opasu w IRZplus**

Do 5 lutego 2024 r., ARiMR wydłużyła termin na określenie w systemie IRZplus przeznaczenia bydła do opasu. Jest to ważna informacja dla rolników wnoszących o płatności do ekoschematu Dobrostan zwierząt w ramach wariantu Dobrostan opasów.

Trzy kierunki użytkowania

Rolnicy, którzy w 2023 roku złożyli wniosek o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach wariantu Dobrostan opasów, a którzy nie wskazali w systemie IRZplus przeznaczenia bydła do opasu, mogą dokonać zmiany lub korekty w systemie IRZplus w zakresie określenia przeznaczenia tego bydła do opasu, poprzez wybór jednego z kierunków użytkowania: mięsno-opasowy, mleczno-opasowy lub opasowy. Dzięki temu rolnicy będą mogli dostać płatność do bydła, dla którego realizowali praktyki podwyższające poziom dobrostanu zwierząt w ramach wariantu Dobrostan opasów zgodnie z przepisami rozporządzenia dobrostanowego, a dla którego nie określili dotychczas w IRZplus przeznaczenia tego bydła do opasu.

Nowelizacja rozporządzenia

Zgodnie z podpisaną 17 stycznia br. nowelizacją rozporządzenia, do płatności zostanie także zakwalifikowane bydło poddane ubojowi do 5 lutego 2024 r., w odniesieniu do którego do tego dnia rolnik nie określił w systemie IRZplus kierunku użytkowania lub ten kierunek określił bez uwzględnienia przeznaczenia tego bydła do opasu.

W przypadku zaś bydła sprzedanego do 5 lutego 2024 r., w odniesieniu do którego do tego dnia rolnik nie określił w systemie IRZplus kierunku użytkowania lub ten kierunek określił bez uwzględnienia przeznaczenia tego bydła do opasu rolnik wnoszący o płatność w ramach wariantu Dobrostan opasów powinien złożyć do ARiMR oświadczenie o opasaniu tego bydła w gospodarstwie do czasu jego sprzedaży.

- **Zarządzanie ryzykiem – można się ubiegać o zwrot części kosztów ubezpieczenia zwierząt**

Do 15 marca 2024 r. wnioski o dofinansowanie mogą składać producenci rolni, którzy ubezpieczyli drób, bydło lub świnię od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych salmonellą. Wsparcie realizowane jest w ramach działania „Zarządzanie ryzykiem” z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Z tej pomocy mogą skorzystać hodowcy drobiu, bydła i świń, którzy ubezpieczyli zwierzęta od ryzyka zachorowania na salmonellozę. Ubiegający się o przyznanie wsparcia muszą też posiadać prawo do dysponowania nieruchomością, na terenie której prowadzona jest działalność rolnicza. Oprócz tego dołączona do wniosku o dofinansowanie umowa ubezpieczenia lub polisa powinna obejmować co najmniej: 1000 sztuk rzeźnych kurcząt, gęsi, indyków i drobiu nieśnego, 14 sztuk świń lub 4 sztuki bydła.

- **Zmiana terminu – do 1 marca producenci owoców i warzyw mają czas na poinformowanie OR o zakresie działalności**

Co roku organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów owoców i warzyw muszą poinformować oddziały regionalne Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o zakresie prowadzonej przez siebie działalności. Dotychczas miały na to czas do 1 sierpnia. Od 2024 roku ten termin zmienił się i złożenie informacji o prowadzonej działalności trzeba złożyć do 1 marca.

KOWR

Od 1 lutego do 31 marca br. producenci rolni, którzy nie otrzymali zapłaty za sprzedane produkty rolne podmiotom skupującym, które w 2023 r. stały się niewypłacalne, mogą złożyć wniosek o wypłatę rekompensaty w oddziale terenowym Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedziby wnioskodawcy.

Więcej informacji w zakładce [Fundusz Ochrony Rolnictwa](#).

Formularz Wniosku o przyznanie rekompensaty ze środków Funduszu Ochrony Rolnictwa można pobrać z zakładki [Beneficjenci](#).

Informacja o aktach prawnych dotyczących rolnictwa ogłoszonych w styczniu 2024r.

[Dz.U.
2024
poz. 12](#)

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej – ogłoszony 4 stycznia 2024 r

[Dz.U.
2024
poz. 14](#)

Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

ogłoszono 4 stycznia 2024 r.

[Dz.U.
2024
poz. 27](#)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 stycznia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie terminów przekazywania informacji przez grupy producentów owoców i warzyw oraz organizacje producentów owoców i warzyw albo zrzeszenia organizacji producentów owoców i warzyw

ogłoszono 9 stycznia 2024 r.

[Dz.U. 2024
poz. 32](#)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 grudnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Rolnictwo ekologiczne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

WEJDZIE W ŻYCIE 15.03.2024 R.

[Dz.U. 2024
poz. 66](#)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 stycznia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach schematów na rzecz dobrostanu zwierząt w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 wejdzie w życie 20.01.2024 r.

[Dz.U. 2024
poz. 82](#)

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych –ogłoszono 24.01.2024 r.

[Dz.U. 2024
poz. 90](#)

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ogłoszono 25.01.2024 r.

[Dz.U. 2024 poz. 105](#)

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 stycznia 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o nawozach i nawożeniu-ogłoszono 29.01.2024 r.

Z prac Zarządu i biura Małopolskiej Izby Rolniczej:

W miesiącu styczniu br. odbyło się jedno posiedzenie Zarządu MIR -w dniu 16 stycznia 2024r.

Członkowie Zarządu MIR uczestniczyli w następujących wydarzeniach:

- 05.01.2024- odeszła na emeryturę Pani Jolanta Sawińska – wieloletni pracownik MIR
- 06.01.2024- odbyło się spotkanie opłatkowe w MUW w Tarnowie
- 09.01.2024- odbyło się posiedzenie Rady ds. Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR
- 12.01.2024- odbyło się posiedzenia Rady ds. Młodych Rolników przy KRIR
- 18.01.2024- odbyło się posiedzenie Komisji Rolnictwa i Modernizacji Terenów Wiejskich SWM –
- 21.01.2024- odbyła się uroczystość 150. Rocznicy urodzin Wincentego Witosa
- 22.01.2024- XXXI Noworoczne Spotkanie Opłatkowe Samorządów Małopolski i Polski
- 23.01.2024- odbyło się posiedzenie RP MIR w Chrzanowie
- 24.01.2024 r.-odbyło się posiedzenie Rad Powiatowych MIR: Tarnowskiej, Bocheńskiej i Brzeskiej, Biuro MIR w Tarnowie, z udziałem przedstawicieli firm zajmujących się

ubezpieczeniami gospodarstw rolnych : Pani Joanna Kempa – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, Pani Natalia Sibirtseva –Agroyoumis, Pan Piotr Ślawnski- Oseva oraz Panowie Grzegorz Synowiec i Musiał Krzysztof - Dr Green.

- 26.01.2024- odbyło się posiedzenie Małopolskiego Zespołu Wojewódzkiego Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
- 29.01.2024- odbyła się uroczysta LXXIX Sesja Sejmiku Województwa Małopolskiego

W styczniu 2024 MIR zorganizowała i przeprowadziła następujące szkolenia:

- 25.01.2023r. – szkolenie online organizowane przez biuro MIR w Miechowie pt. "Wyniki porejestrowych doświadczeń odmianowych za rok 2023, oraz odmiany zbóż i roślin bobowatych zalecane do uprawy w województwie małopolskim".
- 29.01.2024- szkolenie z uboju na użytej własny, organizowane przez Biuro MIR w Nowym Sączu dla rolników z pow. gorlickiego
- 31.01.2024- szkolenie z uboju na użytek własny, organizowane przez Biuro MIR w Nowym Sączu dla rolników z pow. nowotarskiego
- 31.01.2023r. - szkolenie online organizowane przez biuro MIR w Miechowie pt. "Rozwój małych gospodarstw".
- „Wsparcie na inwestycje w zakresie przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych” – szkolenie przeprowadził Kujawsko -Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, szkolenie dostępne pod następującym linkiem:
<https://mir.krakow.pl/artykuly/Trwa-nabór-wniosków-o-wsparcie-małego-przetwórstwa,16072.html>
<https://www.youtube.com/watch?v=Q4Wr4IW69MQhttps://mir.krakow.pl/artykuly/Inwestycje-na-rzecz-dywersyfikacji-i-skracania-%C5%82a%C5%84ucha-dostaw-produkt%C3%B3w-rolnych-i-spo%C5%BCywczych---szkolenie-nt.-zasad-wsparcia,16074.html>

W miesiącu lutym zaplanowano przeprowadzić następujące szkolenia:

1. 9.02.2024 r , godz. 10:00- „Programy rolno-środowiskowe oraz szkody spowodowane przez zwierzęta objęte całoroczną ochroną” – szkolenie organizuje MIR Nowy Sącz
2. 20.02.2024 r. , godz. 10:00 - „Szkody łowieckie” – szkolenie organizuje MIR Kraków
3. 22.02.2024 r. , godz. 10:00- „Nowe możliwości sprzedaży dla rolników Lokalne Rynki dla Żywności Produkowanej Lokalnie – Sprzedaż bezpośrednia i RHD” - szkolenie organizuje MIR Tarnów
4. 29.02.2024 r. godz. 10.00 - „Przepisy prawne odnośnie obrotu ziemią”- szkolenie organizuje MIR Kraków

Źródła:

*<https://www.gov.pl/web/arimr/>, <https://euro-most.eu/>, <https://www.krus.gov.pl/>, <https://agronews.com.pl/>,
https://www.gov.pl/web/rolnictwo_<https://www.kowr.gov.pl/>, <https://www.modr.pl/>, <https://www.topagrar.pl/>,
<http://piorin.gov.pl/>, <https://agronews.com.pl/>, <https://www.cenyrolnicze.pl/>,
<https://www.farmer.pl/><https://www.warzywa.pl/aktualnosci/hektar-kwalifikowany-po-nowemu/>*

<https://agronews.com.pl/artukul/author/agata-molenda/> <https://www.tygodnik-rolniczy.pl/articles/hodowla-zwierzat/masz-jedna-czy-dwie-kury-nowe-prawo-wskazuje-ze-masz-zaklad-drobieu/http://piorin.gov.pl/gi-aktualnosci/> <https://www.farmer.pl/>